

1

Den sidste dag i Waldemar Leverkusns liv kunne næsten ikke være begyndt bedre.

Efter nattens blæst og silende regn faldt der nu en blid efterårs-sol ind gennem køkkenvinduet. På altanen ud mod gården kunne man høre den karakteristiske, kælnе kurren fra elskovslystne duer og i opgangen ekkoerne efter konens trin på vej til markedet. Neuwe Blatt lå opslået foran ham på bordet, og han havde netop spædet morgenkaffen op med et par dråber genever, da Wauters ringede.

“Vi vandt,” sagde Wauters.

“Vandt?” sagde Leverkusn.

“Gu’ vandt vi,” sagde Wauters. “Det sagde de i radioen.”

“Radioen?”

“For satan i helvede, mand! Fem til hver, og i øvrigt ikke en dag for tidligt!”

“I lotteriet?”

“I lotteriet, mand. Hvad troede du ellers, jeg snakkede om? Var det ikke også det, jeg sagde? At der lå noget i luften den dag, hvor jeg købte dem. Hun stod sgu der og fandt dem frem til os ... fandt dem frem ... hende fru Milkerson i kiosken. To, fem, fem. Et, seks, fem, fem. Det er naturligvis femmerne, der gør hele forskellen. Det har jeg haft på fornemmelsen hele ugen!”

“Hvor meget sagde du?”

“Femogtyvetusind for helvede! Fem pr. mand ... jeg må ringe til de andre. Vi ses på Freddy’s i aften, for så er der sat’me fest i Kapernaum.”

“Femtusind ...” sagde Waldemar Leverkusn, men Wauters havde allerede lagt på.

Han blev stående lidt med røret i hånden og følte sig en smule svimmel. Femtusind gylden? Han blinkede forsigtigt et par gange, og da han igen kunne stille skarpt, søgte øjnene helt ufrivilligt hen mod bryllupsbilledet på sekretæren. Det guldindrammede. Ganske

langsomt fokuserede han på Marie-Louises runde og friske bondepigeansigt med proptrækkerkrøllerne og smilehullerne. En blid, lun vind blæste igennem håret. Der var blink i øjnene.

Det var dengang, tænkte han. Dengang var hun dejlig. Dengang i 1948.

Dejlig som en vandbakkelse! Han fandt lommeørklædet frem og pudsede næse. Derefter kløede han sig eftertænksomt i skridtet. Det var godt nok noget andet nu ... men sådan var det jo med kællinger ... de blomstrede tidligt, fik deres børn, ammede ungerne ... og så blev de tunge i kroppen ... og uvillige. Det lå i sagens natur. Med fyre var det anderledes ... meget anderledes.

Han sukkede og gik ud af soveværelset, samtidig med at tanker blev ved med at løbe, selv om han egentlig ikke havde lyst til det. Sådan var det tit med hans tanker nu om dage ... men det var det med fyrene altså. Jo, de holdt sig jo i form længere, det var netop det, der gjorde forskellen ... den fandens til forskel. Selvom det jo her i de modne år var blevet småt med drifterne både på den ene og den anden måde, det måtte man medgive. For dem begge to.

Men hvad kunne man egentlig også forvente? Tooghalvfjerds og niogtres. Han havde godt nok hørt om folk, der kunne blive ved meget længere, men for ham var det nok slut nu ... det måtte han se i øjnene. Helt slut.

Selv om det da sprælede lidt engang imellem. Men noget rigtigt liv var der ikke mere, og egentlig kunne det også være det samme. Det, han følte nu, var jo alligevel ikke andet end en bleg afglans af gamle dage ... en sørgmodig mindelse om dengang.

Sådan var det altså. Ikke andet end erindringer og minder. Som han egentlig hellere ville have været foruden. Han sank sammen igen ved køkkenbordet.

Femtusind!

For satan da, forsøgte han at tænke. Femtusind gylden!

Men det var svært at få gang i den rigtige, sugende fornemmelse i mellemgulvet – denne fornemmelse af begejstring. Hvad fanden skulle han bruge så mange penge til?

En bil? Næppe. Der var penge nok til en god brugt – det var der. Og kørekort havde han, selvom det var ti år siden, han sidst havde

siddet bag et rat, og selvom det var lang tid siden, han sidst havde følt den store lyst til at begive sig ud i den store verden.

At bruge dem på en rejse var derfor også udelukket. Det var, som Palinski plejede at sige: man havde set det meste og lidt til.

Et bedre fjernsyn?

Hvorfor det? Det apparat, de havde, var ikke mere end et par år gammelt, og det eneste, han brugte det til, var til at falde i søvn foran.

Han tog en slurk af sin kaffe og stirrede på avisen uden at læse.

Et nyt sæt tøj?

Til begravelsen ... hvad ellers?

Nej, lige her var det mest de gamle, halvt glemte behov, som kom stikkende og påkaldte sig hans opmærksomhed. Hvilket vel egentlig bare understregede, hvilken sølle, gammel fyr, han var blevet. Nu kunne han fandeme ikke engang finde på en ordentlig måde at bruge penge på mere. Han orkede det ikke. Fandens også!

Waldemar Leverkuhn skubbede avisen væk og skænkede sig en ny kop kaffe med genever.

Det kunne han vel i det mindste unde sig selv? En gibbernækker. Han lyttede lidt til duerne, mens han suttede kaffen i sig. Måske var det sådan, det her skulle håndteres? At man skulle unde sig selv en smule. At man skulle bruge lidt mere på Freddy's. Købe lidt dyrere vine. Og måske tillade sig en godbid på Keefer's eller Kraus.

Hvorfor egentlig ikke? For de penge kunne man leve en smule bedre i nogle år.

Så ringede telefonen igen. Palinski naturligvis.

“Nu skal der fandeme være fest i Kapernaum!”

Samme ordvalg som Wauters oven i købet. Ikke engang sine egne eder kunne han finde. Efter de første ord hylede han så af grin i røret i et halvt minut og sluttede af med at vræle et eller andet om, at vinen skulle flyde i stride strømme på Freddy's.

“... halv syv! Hvid skjorte og et nyt slips, din gamle gris!”

Så lagde han på. Waldemar Leverkuhn kiggede endnu en gang på sin unge kone på billedet og vendte så tilbage til køkkenet. Der

drak han resten af kaffen og ræbede. Hvorefter han smilede.

Endelig smilede han. Femtusind var da for fanden også penge.

Bonger, Wauters, Leverkusuhn og Palinski.

Det var en slidt, gammel kvartet. Bonger og Palinski havde han kendt, siden de var knægte. Lige siden skoleårene på den Magdeburgske og krigsvintrene i kældrene på Zuiderlaan og Merdwick – de var godt nok gledet lidt fra hinanden i et par årtier midt i livet – naturligvis – men var så kommet sammen igen. Her på det sidste.

Wauters havde sluttet sig til noget senere. En af de enlige fyre på Freddy's, ham Wauters. Tilflytter fra Hamburg eller Frigge eller hvad det nu var; havde aldrig været gift (den eneste af de fire, som var sluppet for det, som han plejede at sige – også selvom han nu delte status med både Bonger og Palinski) – den ensomste skiderik, man kunne forestille sig, som Bonger sagde under fire øjne. Det var nemlig Bonger, der først havde lært ham at kende, og som havde introduceret ham i kredsen. En gammel spiller også, ham Wauters. I det mindste hvis man skulle tro på de rygter, som han selv havde sat i gang ... selvom han nu om dage mest holdt sig til tipning og sine lotterisedler. Heste var ikke andet end dopede kameler efterhånden, som han resigneret plejede at sige. Og jockeyerne var bestukket hele bundtet. Kortspil ... jo, hvis man havde prøvet at tabe næsten tolvhundrede på et enkelt spil, så havde man jo lært at tage det lidt mere med lempe.

Efter hvad Benjamin Wauters sagde.

Bonger, Wauters, Leverkusuhn og Palinski.

Forleden aften havde Palinski regnet ud, at de var 292 år tilsammen, og at de altså bare skulle holde ud to år mere, før de kunne fejre 300-årsjubilæum ... nogenlunde samtidig med årtusindskiftet. Det var sgu' ikke noget at sige sgu' til!

Palinski havde lagt hånden på frøken Gautiers' voluminøse bagdel og fortalt hende historien. Men frøken Gautiers fnøs bare og forklarede, at hun selv ville have gættet på, at de var nærmere de 400.

I realiteten betød det jo hverken det ene eller det andet med alle de runde tal. Fordi den lørdag alligevel var den sidste i Wal-

demar Leverkuhns liv. I realiteten betød intet af det noget. Som sagt.

Marie-Louise kom tilbage med kasserne, netop som han var på vej ud.

“Hvor skal du hen?”

“Ud.”

“Hvorfor det?”

“Ud for at købe et slips.”

Hendes gebis kikkede to gange, som det altid gjorde, når hun blev irriteret over et eller andet. Tik. Tok.

“Et slips?”

“Ja.”

“Hvad skal du købe et slips for? Du har jo halvtreds i forvejen.”

“Jeg er blevet træt af dem.”

Hun rystede på hovedet og maste sig forbi ham med kasserne. En stank af nyre stak ham i næsen.

“Du behøver ikke lave mad.”

“Hvad? Hvad mener du med det?”

“Jeg spiser ude.”

Hun stillede sine kasser fra sig på bordet.

“Jeg har købt nyre.”

“Det kan jeg lugte.”

“Hvorfor skal du nu lige pludselig spise ude? Jeg troede, at vi skulle have tidlig middag, fordi jeg skal ud til Emmeline senere i aften, og fordi du vel skulle ...”

“... på Freddy’s, ja. Men jeg tager en bid mad ude i byen også. Du kan jo lægge den i fryseren. Nyren.”

Hun kneb øjnene sammen og betragtede ham undersøgende.

“Er der sket noget?”

Han knappede frakken.

“Ikke så vidt jeg ved. Hvad skulle det være?”

“Har du taget din medicin?”

Han svarede ikke.

“Tag dit halstørklæde på. Det blæser.”

Han trak på skuldrene og gik.

Femtusind tænkte han. Man kunne jo også vælge at bo på hotel nogle dage.

Wauters og Palinski havde også fået nye slips. Men ikke Bonger.

Bonger gik aldrig med slips. Han havde nok aldrig ejet et i hele sit liv. Men han havde i det mindste taget en nogenlunde ren skjorte på. Konen var død for otte år siden, og derefter var tingene gået deres egen skæve gang. Med både skjorter og andre ting.

Wauters havde bestilt bord inde i selve restauranten, og Palinski insisterede på, at man skulle lægge ud med champagne og snitter med kaviar. Bonger sagde nej tak til kaviar. Han ville hellere have hummerhaler. I sauternesauce.

“Hvad er det med jer, gamle stivstikkere?” spurgte frøken Gautiers skeptisk. “Har man solgt fire stk. prostata til forskningsformål?”

Men hun tog nu alligevel mod den ene bestilling efter den anden uden diskussion, og da Palinski som sædvanlig klappede hende bagi, var det lige før hun glemte at skælde ud og ryste hans gigtkrogede næve af sig.

“Skål, kammerater!” råbte Wauters med jævne mellemrum.

“Nu er der fandeme fest i Kapernaum!” brølede Palinski endnu oftere.

For satan, hvor er jeg træt af de gamle idioter, tænkte Leverkusen.

Ved ellevetiden havde Wauters allerede fortalt otte eller ni gange om, hvordan han havde købt sedlen. Palinski var begyndt at synge “Åh, du min ungdoms skønneste synd,” og havde gentaget den et antal gange. Hver gang var det kun blevet til halvanden linje, fordi han ikke kunne huske resten af teksten. Og desuden var Bongers mave gået i baglås. Waldemar Leverkusen kunne selv mærke, at han formodentlig var mere beruset, end han havde været til oktoberfesten i Grünwald for femten år siden. Eller var det seksten?

Hvis han så ellers bare kunne finde sine sko. Den sidste halve time eller deromkring havde han siddet i strømpefodder; det havde han lidt forundret konstateret, da han havde været et smut ude på toilettet for at pisse. Men uanset hvor meget han rodede med fød-

derne under bordet, så kunne han ikke finde de satans sko.

For helvede da! Han kunne lugte, at Bongers tarme endnu engang havde sluppet lidt af overtrykket, og da Palinski endnu engang stemte i med den sang, han ikke kunne, så gik det op for ham, at han var nødt til at være lidt mere systematisk i sin eftersøgning.

Han hostede afledende og dukkede diskret ned under bordet. Ulykkeligvis fik han dog også en snip af dugen med sig, og så blev det hele så rodet, at han slet ikke havde lyst til at forlade sit foreløbige eksil under bordpladen. Skoene kunne han i øvrigt heller ikke få øje på.

“Fanden heller,” mumlede han truende. “Forsvind for satan og lad mig være i fred!”

Han rullede om på ryggen og trak resten af dugen og porcelænet med sig i bevægelsen. Fra bordene rundt i lokalet lød der et blandet kor af lattersalver og oprørte kvindestemmer. Fra Wauters og Palinski kom der en del gode råd og fra Bongers endnu en rumlende prut.

Derefter dukkede frøken Gautiers og hr. Van der Valk op sammen med Freddy selv, og bare ti minutter efter stod Walde-mar Leverkusen ude på fortovet i regnen med både frakke og sko. Palinski og Wauters forsvandt i en taxi, mens Bongers spurgte, om de skulle dele en anden.

Aldrig i livet, din forpulede stinkbombe, tænkte Leverkusen. Sandsynligvis sagde han det også, for et kort, truende sekund svævede Bongers knytnæve under hans næse. Men så forsvandt både knytnæven og dens ejermand ned ad Langgraacht.

Hurtigt væk som sædvanlig, tænkte Leverkusen og begyndte langsomt at bevæge sig i omtrent samme retning. Regnen blev værre. Det var ikke hans livret, men alligevel – og trods sin beruelse – så var han i stand til at holde kursen næsten uden slingren. Det var faktisk ikke, før han kom ind på den glatte skråning op til Wagnerbroen, at han snublede og ramlede omkuld. To forbipasserende kvinder – formodentlig et par ludere – hjalp ham på højkant og sørgede også for at bringe ham uskadt ind i mere smult vande på Zuyderstraat.

Resten var ikke værd at tale om, og i samme øjeblik hvor klok-

kerne i Keymerskirken slog et kvarter i tolv, var han hjemme.

Det var hans kone derimod ikke. Så Waldemar Leverkuhn trak bare døren i uden at låse den, smed sko, frakke og jakke i entreen og kravlede i seng uden yderligere omsvøb.

To minutter senere sov han allerede. På ryggen og med vidt åben mund. Og da en eller anden senere på natten satte en definitiv stopper for hans knurrende snorken ved at hugge en forskærer-kniv 28 gange gennem hans brystkasse og hals, står det hen i det uvisse, om han overhovedet nåede at opdage, hvad der skete.

2

Kvinden var grå som morgenlyset.

Med skuldrene trukket sammen under den luvslidte frakke sad hun foran kriminalinspektør Münster og stirrede stift ned i gulvet. Hun rakte heller ikke ud efter tekruget eller det smørrebrød, som frøken Katz havde været inde med. Der hang en aura af træt opgivenhed omkring hende, og Münster tænkte lidt på, om det ikke ville være bedst at sende bud efter lægen, så hun kunne få en sprøjte – så kunne hun komme i seng og hvile sig i stedet for at sidde her og pines. Desuden havde Krause jo allerede gennemført et foreløbigt forhør.

Men som Van Veeteren plejede at sige: de første timer er de vigtigste, og det første kvarter fortæller én lige så meget som hele den tredje uge.

Hvis det altså endte med at blive en af den slags sager, som trak ud. Man vidste jo aldrig.

Han så på uret. Kvart i syv. Godt, tænkte han. Vi tager et kvarter mere.

“Jeg er nødt til at gennemgå det hele med Dem endnu en gang,” sagde han. “Men så skal De nok få lov til at komme i seng.”

Hun rystede let på hovedet.

“Jeg har ikke brug for at sove.”

Münster kiggede hurtigt gennem Krauses noter.

“De kom altså hjem ved totiden, er det korrekt?”

“Ja, omkring fem minutter over. Der var en strømafbrydelse, så toget holdt stille i mere end en time. Uden for Voigtshuus.”

“Hvor havde De været henne?”

“I Bossingen. For at besøge en veninde. Vi plejer at ses hver lørdag ... nej ikke hver eneste, men engang imellem. Det har jeg jo allerede fortalt.”

“Det ved jeg godt,” sagde Münster. “Hvad var klokken, da De tog af sted fra Bossingen?”

“Jeg nåede tolvtoget. Det går et minut i og skulle have været

inde et kvarter i et. Men nu blev klokken altså næsten to.”

“Og så?”

Hun trak på skuldrene og sagde ingenting. Endnu havde hun ikke flyttet øjnene fra gulvet. Münster kom til at tænke på en killing, han engang havde fundet, efter at den var blevet kørt over af en bil. Engang da han ikke var mere end ti eller elleve år gammel. Den havde ligget klistret til asfalten i sit eget blod, da han kom cyklende, og den havde heller aldrig set på ham. Den havde bare ligget der og stirret ind i det høje græs ved siden af vejen og havde ventet på at dø.

Han kom også til at tænke på, hvorfor dette ældgamle billede var dukket op i hans erindring netop denne dystre morgen. Fru Leverkuhn var jo ikke døende, men hendes mand var død.

Myrdet. Tooghalvfjerds år gammel havde han mødt sin skaber – eller sin banemand rettere. Og denne banemand havde fundet det sikrest at stikke kniven i den gamle mellem tyve og tredive gange. For at sikre sig at offeret aldrig mere ville rejse sig fra sin seng.

På et tidspunkt mellem klokken halv et og klokken halv tre, hvis man ellers skulle tro den foreløbige medicinske rapport, der allerede var dukket op, lidt før Münster var kommet ind til politigården.

En smule overdrevet uden tvivl. Det ville helt sikkert have været tilstrækkeligt med et enkelt eller to stik. Blodtabet havde været så stort, at det for en gangs skyld havde været relevant at tale om, at offeret lå badet i sit eget blod. Så vidt man kunne se, var der mere blod i sengen og på gulvet end i mandens krop.

Han betragtede Marie-Louise Leverkuhn, mens han lod tiden gå.

“Og De ringede til politiet umiddelbart efter?”

“Ja ... nej, jeg gik først udenfor lidt.”

“Udenfor? Hvorfor i alverden gjorde De dog det?”

Hun trak på skuldrene igen.

“Det ved jeg ikke. Jeg fik vel et chok af en slags ... jeg tror nok, at jeg havde tænkt mig at gå hen til Entwick Plejn.”

“Hvad ville De dér?”

“Hen til politistationen. Jeg havde tænkt mig, at jeg ville melde

det dér ... men så gik det op for mig, at det nok ville være bedre at ringe. Klokkeren var jo mange, og derhenne har de nok kun åbent om dagen. Har de ikke?”

“Det tror jeg nok,” sagde Münster. “Hvornår var De så tilbage?”

Hun tænkte sig om.

“Lidt efter halv tre vil jeg tro.”

Münster bladede i sine papirer. Det så ud til at stemme. Opkaldet var blevet modtaget 02.43.

“Jeg kan se her, at yderdøren ikke var låst, da De kom hjem.”

“Ja.”

“Var der nogen, som havde brudt den op?”

“Nej, det skete, at han glemte at låse ... eller bare var ligeglad.”

“Tilsyneladende havde han også drukket en del.”

Hun svarede ikke. Münster tøvede lidt.

“Fru Leverkus,” sagde han så, mens han lænede sig frem over skrivebordet og forsøgte at få hende til at løfte øjnene fra gulvet. “Det er hævet over enhver tvivl, at Deres mand er blevet myrdet. Har De den mindste anelse om, hvem der kan have gjort det?”

“Nej.”

“Ikke så meget som en mistanke ... var der nogen, som han var uvenner med eller noget i den retning?”

Hun rystede næsten umærkeligt på hovedet.

“Var der forsvundet noget fra lejligheden? Udover kniven altså.”

“Det tror jeg ikke.”

“Der var heller ingen spor efter gerningsmanden?”

“Nej.”

“Og De har ikke lagt mærke til andet af betydning ... som De synes, at vi skal have at vide?”

Der løb en kuldegysning gennem hende, og nu løftede hun endelig hovedet.

“Nej. Det hele var, som det plejer at være ... alt var ... hvad er det dog, jeg siger? Jeg mener ...”

“Jeg forstår,” sagde Münster. “Det forholder sig præcis, som De sagde. De har fået et chok af det her. Så vi tager en pause nu. Jeg tror, at det vil være bedst for Dem at ligge ned lidt. Jeg sender

bud efter en kvindelig politibetjent, som kan tage sig af Dem.”

Han lukkede sin notesblok og rejste sig. Derefter gav han tegn til fru Leverkuhn om at følge med og åbnede døren for hende. Da hun gik lige forbi ham, lagde han for første gang mærke til hendes lugt.

Det var naftalin, hvis han ikke tog helt fejl.

Rooth så ud, som om han havde det på nøjagtig samme måde.

“Været i gang længe?”

Rooth rørte i sin kaffe med en blyant.

“Sådan,” sagde han. “Dengang jeg var lille, havde vi noget, der blev kaldt for søndage,” sagde han. “Hvad er der egentlig sket med dem?”

“Aner det ikke,” sagde Münster. “Du har altså været derude?”

“I tre timer,” sagde Rooth. “Jeg dukkede op lige efter Krause. Kiggede på blodbadet i en times tid og snakkede med naboerne i to. Mens Krause tog sig af konen.”

“Det har jeg hørt,” sagde Münster. “Hvad sagde naboerne?”

“Nogenlunde det samme alle sammen,” svarede Rooth og gravede et stykke smørrebrød frem fra en madkasse på bordet. “Skal du også have noget?”

Münster rystede på hovedet.

“Nogenlunde det samme? Hvad fanden skal det så betyde?”

Rooth pudsede næse.

“Der er ikke mere end seks lejligheder i den gamle kasse. En af dem er ubeboet. I tre af dem – inklusive Leverkuhns – bor der gamle mennesker. Fra femogtres og opefter. I den fjerde bor der en fed, midaldrende kone. I den sidste et ungt par. Alle havde været hjemme og alle havde hørt det samme.”

“Ja så. Og hvad var det?”

“Det unge par, som bollede. Mellem klokken elleve og to. Noget i den retning. Det virker, som om ejendommen er meget dårligt lydisoleret, og desuden har de nok ikke den bedste seng i verden.”

“I tre timer?” sagde Münster.

Rooth tog en bid af sit smørrebrød og rynkede panden.

“Ja. Og det indrømmer de gerne. Desuden er den knægt ikke

engang specielt atletisk. Men farvet er han i det mindste. Engang imellem kommer man jo til at tænke på, om det virkelig ...”

“Du mener altså, at alle de gamle mennesker har ligget vågne og lyttet til de unge menneskers kærlighedsakt ... i hele perioden mellem klokken elleve og klokken to?”

“Ikke hele tiden. Med mellemrum. De har nok fået sig en lille lur engang imellem. Desuden er der kun et enkelt par. Van Eck i stuen. De andre bor alene ... hr. Engel og frøken Mathisen.”

“Virkelig?” sagde Münster og så tænksom ud. “Men fra familien Leverkusens lejlighed har de altså intet hørt?”

“Ikke en lyd,” sagde Rooth og bed i sit smørrebrød. “Ingen har bemærket, om der kom besøg, og ingen mistænkelige lyde er blevet registreret. Når man ellers ser bort fra bollelydene. Men det er faktisk heller ikke spor svært at komme ind i ejendommen ... yderdøren kan man åbne ved at pisse på den, som Van Eck formulerede det.”

Münster sad uden at sige noget, mens Rooth spiste resten af sit smørrebrød.

“Hvad mener du selv?” spurgte han til sidst.

Rooth gable.

“Jeg mener ikke en skid,” sagde han. “Det er jeg alt for træt til. En eller anden er vel kommet ind og har stukket ham ihjel, går jeg ud fra. Hvorefter den pågældende har forladt stedet igen. Eller også har gerningsmanden siddet og ventet på Leverkusens, da han kom hjem. Du kan selv vælge.”

“Tyve – tredive stik?” sagde Münster.

“Det ville have været mere end rigeligt med to,” sagde Rooth. “Det er vel en eller anden sindssyg skiderik.”

Münster rejste sig og gik hen til vinduet. Der bøjede han et par ribber i persiennen og missede ud mod den disede by. Klokken var snart halv ni, men det stod klart, at det ville blive en af den slags grå, regnfulde, disede søndage, som lyset aldrig rigtigt fik magt over. Et fugtigt, trist venteværelse af en dag.

Han slap persiennen og vendte sig.

“Hvorfor?” sagde han. “Hvem fanden i helvede kan vel finde på at stikke en gammel mand ned på den måde?”

Rooth svarede ikke.

“Hvad med våbnet?”

“Det eneste, som var forsvundet fra lejligheden – efter hvad konen siger – er en forskærerkniv. Meusse siger, at det meget vel kan være den ... længden passer i hvert fald, og det er vel det, han baserer sin vurdering på.”

“Hm,” sagde Münster. “Hvad har du tænkt dig at gøre nu?”

“Jeg tager hjem og får mig en lur. Du overtager jo efterforskningen. Og så møder jeg igen i morgen, hvis jeg føler mig kvik nok til det. For resten er der vist nok nogen, der skal underrettes. Det har jeg gemt til dig. Jeg håber, det er i orden, men du er bedre til den slags end jeg ... og desuden kunne jeg ikke ringe til dem så tidligt på dagen.”

“Tak,” sagde Münster. “Hvem drejer det sig om?”

Rooth fiskede et stykke papir frem fra inderlommen.

“En søn og en datter,” sagde han. “Ingen af dem bor her i byen. Ja, så er der også en datter mere, men hun er låst inde på en psykiatrisk afdeling et eller andet sted, så det kan sikkert vente.”

“Allright,” sagde Münster og tog mod notaterne. “Gå hjem i seng, så klarer jeg det her.”

“Godt,” sagde Rooth. “Jeg giver chokoladekage, hvis det hele er overstået inden i morgen tidlig.”

“Din nærige skiderik,” sagde Münster og løftede telefonrøret.

Der var ingen, som svarede. Hverken på det ene nummer eller på det andet. Han overvejede en tid at overlade opgaven til Krause eller en anden. Under alle omstændigheder havde det stået klart, at den gamle fru Leverkuhn ikke selv var i form til at ringe til sine børn.

Ringte til sine børn for at fortælle dem, at en eller anden lige havde slået deres far ihjel ved at hugge den femten år gamle julegave i ham en tyve-tredive gange.

Det var ikke svært for ham at forstå hendes indstilling. Han foldede papiret sammen og besluttede sig for, at det var en af den slags opgaver, som man alligevel ikke kunne give fra sig. Det var en pligt, som man kaldte det før i tiden.

I stedet ringede han til Synn og forklarede, at han nok ville være nødt til at arbejde hele dagen. Han kunne høre skuffelsen i

hendes tavshed og i de udtalte ord. Hans egen skuffelse var ikke mindre end hendes, så de afsluttede den samtale efter mindre end et minut.

Der var kun få ting, som kriminalinspektør Münster brød sig mere om end at tilbringe en hel søndag i et trist, vådt venteværelse sammen med Synn. Og ungerne. En regnfuld søndag helt uden planer.

Han lukkede øjnene og lænede sig tilbage i skrivebordstolen.

Hvorfor? Tanken blev ved med at svirre rundt i hovedet på ham.

Hvorfor skulle en eller anden bare dukke op og slå en gammel mand ihjel på den bestialske måde?

Og hvorfor skulle han selv have et job, hvor han alt for tit måtte tilbringe regnfulde søndage med at grave svar frem på spørgsmål som dette, i stedet for at tilbringe tiden sammen med sin elskede familie?

Hvorfor?

Han sukkede og kiggede på uret. Det var ikke engang blevet formiddag endnu.

3

Han gik til fods hen til Freddy's. En ligegyldig dis hang over kanalerne og over de mennesketomme søndagsgader, men regnen holdt i det mindste en pause. Den lille restaurant lå på Weiskerstraat, lige ved hjørnet ud til Langgraacht, og man havde ikke åbnet endnu. Søndage 12-24, som der stod på et gulnet opslag på døren. Men han bankede alligevel på det uigennemsigtige glas i døren og efter at have ventet en tid, blev han lukket ind af en kraftig kvinde i fyrrerne. Hun var næsten lige så høj som han og havde cowboybukser på. Desuden var hun iført en flannelsskjorte og havde et rødt og lidt tjavset tørklæde om hovedet. Det fremgik klart, at hun var ved at gøre klar, så man kunne modtage søndagens gæster.

Rydde op, som man sagde.

“Elizabeth Gautiers?”

Hun nikkede og lagde en bunke plasticindbundne menukort fra sig på bardisken. Münster kiggede sig omkring. Belysningen var sparsom, men han gik ud fra, at den svarede meget godt til kvindens ambitioner på rengøringsområdet. Ellers så der ud, som der plejede den slags steder. Mørke paneler, trist møblering i brunt, grønt og rødt, bardisken anbragt i en vinkel og en halv snes borde med simple, stive stole. Desuden var der en cigaretautomat og et fjernsynsapparat. I baglokalet kunne han skimte nogle hvide duge og en mere venlig belysning – tilsyneladende en lidt mere eksklusiv afdeling. Ude fra køkkenet hørtes der stemmer og skramlen fra gryder og kasseroller; klokken var elleve og frokosten var ved at blive gjort klar.

“Det var vel Dem, der ringede?”

Münster fremviste sit ID-kort og så sig om efter en brugbar siddeplads.

“Vi kan sætte os derinde. Må man byde på noget?”

“Kaffe,” sagde Münster og ignorerede det faktum, at han havde lovet Synn at gå ned til fire kopper om dagen. Det her var hans

tredje. "Hvis det ikke er til besvær, naturligvis."

Det var det ikke. De satte sig ved siden af en ficus benjamins i plastic og stof, og han fandt sin blok frem.

"Som jeg sagde i telefonen, så drejer det sig om et selskab, som var her i går aftes ...” Han kontrollerede navnene. "... Palinski, Bonger, Wauters og Leverkusn. Stamgæster, så vidt jeg har forstået. Men nu er Leverkusn altså blevet myrdet."

Man kunne tydeligt se på hende, at nyheden ikke var nået frem til hende endnu, for hendes underkæbe sank så langt ned, at man kunne høre et svagt klik fra den. Münster spurgte sig selv, om hun virkelig havde gebis allerede. Hun var vel ikke meget mere end femogfyrrer? Omtrent på hans egen alder.

"Myrdet?"

"Indiskutabelt," sagde Münster og ventede.

"Øh ... jamen, hvorfor?"

"Det ved vi ikke endnu."

Hun blev siddende uden at røre sig i nogle sekunder. Derefter trak hun tørklædet af og lod håret folde sig ud som en sky i næsten samme farve. Selvom håret ikke var lige så tjavset som tørklædet. En ganske smuk kvinde i virkeligheden, konstaterede Münster lidt forundret. Stor men smuk. Hun så ud til ikke at være sådan at stille tilfreds. Hun tændte en cigaret.

"Blev han overfaldet eller sådan noget?"

Münster svarede ikke.

"Blev han slået ned altså ... på vej hjem?"

"Det kan man ikke sige. Hvornår gik han herfra?"

Elizabeth Gautiers var nødt til at tænke sig om.

"Klokken elleve," sagde hun. "Måske et par minutter over. Det var lidt specielt," tilføjede hun så efter en kort pause.

"Specielt?"

"De blev berusede. Leverkusn faldt ned under bordet."

"Under bordet?"

Hun lo lidt.

"Ja. Han gik faktisk under bordet. Han trak også dugen med sig, og så blev der lidt ballade. Men vi stablede dem på højkant og sendte dem hjem ... I mener altså, at han blev slået ihjel på hjemvejen?"

“Nej,” sagde Münster. “Han blev slået ihjel i sin seng. Var de oppe at toppes på en eller anden måde – de fire ældre herrer?”

“Ikke mere end sædvanlig.”

“Så De, at de tog hjem herfra? Ringede De måske efter en taxi eller sådan noget?”

“Det var ikke nødvendigt,” forklarede Elizabeth Gautiers. “Der holder altid nogle vogne i nærheden. Ovre ved Megsje Plejn, lige rundt om hjørnet ... og jo, jeg tror, at to af dem tog en vogn. Jeg blev stående ved vinduet og holdt lidt øje med dem. Men Leverkuhn og Bonger spadserede vist hjem.”

Münster nikkede og noterede.

“De kender altså de fire?”

“Det kan man vel godt sige. De er her mindst et par aftener om ugen. Bonger og Wauters oftere ... fire eller fem aftener. Selv om de altså plejer at holde til i baren ...”

“Hvor længe er de kommet her på stedet?”

“Lige så længe jeg har arbejdet her. I otte år.”

“Men i går sad de altså inde i restauranten?”

Hun skoddede sin cigaret og tænkte sig om.

“Ja. Der var noget specielt på færde i går aftes, det sagde jeg jo. Det virkede, som om de skulle fejre et eller andet. Jeg tror nok, at de havde vundet nogle penge.”

Münster skrev.

“Hvad får Dem til at tro det? Og hvad skulle de have vundet penge på?”

“Det ved jeg ikke. Fodbold eller lotto sikkert. De plejer at sidde og udfylde kuponerne her onsdag aften. Af en eller anden grund forsøger de at holde det hemmeligt ... ikke snakke for højt om det. Men man kunne naturligvis ikke undgå at lægge mærke til det.”

“Er De helt sikker på det her?”

Hun tænkte efter igen.

“Nej,” sagde hun så. “Men jeg kan ikke forestille mig, hvad det ellers skulle være. Så pyntede som de var. Desuden bestilte de dyre vine og cognac til kaffen. Og spiste à la carte ... men herregud, hvorfor har nogen dog slået Leverkuhn ihjel? Den stakkels, gamle fyr. Blev han også udsat for røveri?”

Münster rystede på hovedet.

“Det tror vi ikke. Kun myrdet. En eller anden stak ham ihjel med en kniv.”

Hun stirrede vantro på ham.

“Jamen, hvem ... jeg mener ... hvorfor dog?”

De dårligste forhør, tænkte Münster, da han var kommet ud på gaden igen, er dem, hvor den forhørte ikke kan bidrage med andet end gentagelser, og hvor man bare får sine egne spørgsmål retur med en understregning. Som i dette tilfælde.

Jamen, hvem?

Hvorfor?

Nå ja ... man havde da i det mindste snakket om penge. Og selv om det var nogle år siden, kriminalinspektør Münster havde flirtet med marxismen, så var han da stadigvæk overbevist om, at der næsten altid var en økonomisk side af alting.

I særdeleshed når man talte om det, der var hans hjemmebane. Skyggesiden af den menneskelige tilværelse.

Med andre ord ... qui bono? Offerets kone havde ikke nævnt noget om en gevinst. Måske var der noget at gribe fat i her. Selvom han også tænkte, at det nok ikke handlede om andet og mere end at de fire herrer – eller i det mindste Leverkusen – bare havde ønsket at holde nyheden for sig selv. Så at pengene ikke forsvandt ned i husholdningskassen eller andre bundløse kar.

Det forudsatte naturligvis, at de rent faktisk havde haft held til at vinde noget – hvilket på den anden side ikke var nogen umulighed. Folk vandt penge engang imellem; at det aldrig var sket for ham, hang nok mest sammen med, at han yderst sjældent spillede.

Han så på uret og besluttede sig for at spadsere tilbage til politigården. De drivende tågeslør var ganske vist også begyndt at slippe en smule støvregn igennem, men regnen føltes mild og behagelig, og han havde trods alt både frakke og handsker på.

Hvad han skulle kaste sig over, når han kom tilbage, vidste han ikke helt – udover altså at få fat i sønnen og datteren naturligvis. Men hvis han havde heldet med sig, var der nu også kommet nogle rapporter fra både teknikere og retsmedicinere, og så kunne han jo altid kaste sig over dem.

Desuden havde Jung og Moreno måske nået at slå kloen i de andre gamle drenge, selvom man nok hellere måtte lade være med at forvente sig for meget fra den kant. De havde set noget slidte ud, de to kolleger, da han sendte dem af sted.

Men i bedste fald ... i allerbedste fald, tænkte han, så ville der ligge en lap på hans skrivebord, hvor der stod, at en af de gamle var brudt sammen og havde tilstået. Eller i det mindste at en eller anden havde gjort det. Og så ... så ville han stadigvæk være i stand til at nå hjem til Synn og ungerne og kunne bruge resten af dagen på sin familie.

En skøn, grå søndag bag lukkede døre. Det ville bare gøre alting nemmere, hvis den mistænkte først fik lov til at sidde en dags tid i arresten. Så kunne man tage det afgørende forhør mandag morgen i stedet for. Efter sådan et døgn var de fleste parat til at tilstå næsten hvad som helst.

Han havde jo prøvet den slags før.

Hvor sandsynligt var det, at der var dukket en gerningsmand af den type op ... det spørgsmål bestemte kriminalinspektør Münster sig for ikke at diskutere nærmere. Det var bedre at lade håbet blomstre lidt, tænkte han. Man vidste jo aldrig. Hvis der var noget overhovedet, som var sikkert i det her forbandede job, så var det netop det.

At man aldrig kunne vide.

Han slog kraven op for at beskytte sig mod regnen og stak hænderne i lommerne, mens han tillod sig selv at føle en vis forsigtig optimisme.